

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Lovsekretariatet
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. oktober 2016
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Thomas Jørn Rasmussen
Sagsnr.: 2016-0033-0850
Dok.: 2093680

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. S 20, som medlem af Folketinget Rasmus Nordqvist (ALT) har stillet til justitsministeren den 4. oktober 2016.

Søren Pind

/

Thomas Tordal-Mortensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. S 20 fra medlem af Folketinget Rasmus Nordqvist:

”Vil ministeren kommentere artiklen »Islam-kritikere patruljerer nu ved grænsen: »Ser vi nogen, holder vi dem fast, indtil politiet kommer«« fra Berlingske.dk den 27. september 2016, herunder redegøre for sin holdning til Foreningen Stop Islamiseringen af Danmarks udtalelse om, at man er klar til at »holde udlændinge fast« og »foretage civile arrestationer, indtil politiet kommer«, til at politiet udtrykker bekymring for, hvordan foreningernes patruljering vil påvirke deres arbejde, og om ministeren agter at tage initiativ til at stoppe patruljeringerne?”

Svar:

Jeg vil gerne slå fast, at grænsepatruljering er en myndighedsopgave, og jeg vil kraftigt fraråde andre at blande sig i dette arbejde. Indblanding kan i visse tilfælde være skadelig for politiets efterforskning, f.eks. i sager om menneskesmugling, hvor det ikke altid – af efterforskningsmæssige grunde – er tydeligt for udenforstående, at der pågår efterforskning.

Det er ikke ulovligt at være til stede ved den danske grænse. Der er dog grænser for, hvad man kan foretage sig af aktiviteter. Varetagelse af funktioner, der svarer til funktioner, som varetages af offentlige myndigheder, herunder f.eks. grænsepatruljering, på en sådan måde, at den tilstræber forveksling med den offentlige myndighed, vil efter omstændighederne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 130. Derudover kan det efter straffelovens § 131 være strafbart at udgive sig offentligt eller i retsstridig hensigt for at have offentlig myndighed.

Om adgangen til at foretage en civil anholdelse efter retsplejelovens § 755, stk. 2, kan det bemærkes, at adgangen ikke er ubetinget. Det følger således af bestemmelsen, at anholdelse kan foretages af den, der træffer nogen under eller i umiddelbar tilknytning til udøvelsen af et strafbart forhold, der er undergivet offentlig påtale. Personen, der anholdes, skal så at sige som udgangspunkt fanges på fersk gerning eller i umiddelbar forbindelse med fuldbyrdelsen af forbrydelsen.

Samtidig skal de materielle betingelser for at foretage en anholdelse være til stede. Anholdelsen skal således være påkrævet for at hindre yderligere strafbart forhold, for at sikre gerningsmandens foreløbige tilstedeværelse eller for at hindre gerningsmandens samkvem med andre, jf. § 755, stk. 1. Heri ligger bl.a. at frihedsberøvelsen skal være nødvendig og ikke blot hensigtsmæssig. Endvidere må anholdelse efter sagens art eller omstæn-

dighederne i øvrigt ikke være et uforholdsmæssigt indgreb, jf. retsplejelovens § 755, stk. 4.

Foretages eller opretholdes en civil anholdelse i strid med de ovenfor nævnte betingelser, vil pågældende efter omstændighederne kunne straffes for overtrædelse af straffelovens § 261 om ulovlig frihedsberøvelse. Hertil kommer, at den anholdende vil kunne ifalde erstatningsansvar i tilfælde, hvor der er foretaget civil anholdelse, men hvor de ovenfor nævnte betingelser for anholdelse ikke har været til stede. Dem, der måtte tilbageholde personer på grænsen, på baggrund af en formodning om, at personerne er ulovlige immigranter, løber således en risiko for straffe- og civilretligt ansvar.

Som det fremgår ovenfor, er der en række betingelser, som skal være til stede, før private personer kan tilbageholde andre. Overholdes betingelserne herfor ikke, vil der kunne være tale om både strafferetligt og erstatningsretligt ansvar. Om og hvornår der i givet fald er grundlag for at skride ind over for de aktiviteter, som private personer tilsyneladende foretager i nærheden af den dansk-tyske grænse, vil jeg overlade til politiet at vurdere.